

Perustuslakivaliokunta

Torstai 12.4.2018 klo 10.00—12.20

Läsnä

puheenjohtaja Annika Lapintie vas
varapuheenjohtaja Tapani Tölli kesk
jäsen Maria Guzenina sd (4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15) (3 osittain)
jäsen Anna-Maja Henriksson r
jäsen Hannu Hoskonen kesk
jäsen Ilkka Kantola sd
jäsen Kimmo Kivelä sin (1, 2, 5, 6, 7, 8, 10) (3, 4, 9, 11 osittain)
jäsen Antti Kurvinen kesk (4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15) (3 osittain)
jäsen Mia Laiho kok
jäsen Ville Niinistö vihr (3 osittain)
jäsen Juha Rehula kesk
jäsen Wille Rydman kok
jäsen Ville Skinnari sd
jäsen Matti Torvinen sin (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10) (11, 12 osittain)
varajäsen Ben Zyskowiec kok (5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15) (4 osittain)

Sihteerit

valiokuntaneuvos Matti Marttunen
valiokuntaneuvos Mikael Koillinen
valiokuntaneuvos Liisa Vanhala

1. Nimenhuuto

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 11 jäsentä.

2. Päätösvaltaisuus

Todettiin, että kokous ei ollut päätösvaltainen.

3. Hallituksen esitys eduskunnalle EU:n yleistä tietosuojaa-asetusta täydentäväksi lainsäädännöksi

Hallituksen esitys HE 9/2018 vp
Asiantuntijalausunto HE 9/2018 vp PeV 12.04.2018 eduskunnan oikeusasiamies Petri Jääskeläinen, Eduskunnan oikeusasiamiehen kanslia Asiantuntijalausunto A 3
Asiantuntijalausunto HE 9/2018 vp PeV 12.04.2018 valtioneuvoston oikeuskansleri Tuomas Pöysti, oikeuskanslerinvirasto Asiantuntijalausunto B 3

Pöytäkirja PeVP 31/2018 vp

Merkittiin, että kokous tuli päätösvaltaiseksi.

Valiokunnassa olivat kuultavina:

- eduskunnan oikeusasiamies Petri Jääskeläinen, Eduskunnan oikeusasiamiehen kanslia, liite
- valtioneuvoston oikeuskansleri Tuomas Pöysti, oikeuskanslerinvirasto, liite
- lainsäädäntöjohtaja Tuula Majuri, oikeusministeriö
- lainsäädäntöneuvos Anu Talus, oikeusministeriö

Valiokunta päätti lisäasiantuntijoista. Päätettiin kutsua kuultaviksi professori Juha Lavapuro, professori Tuomas Ojanen, professori Veli-Pekka Viljanen, eduskunnan oikeusasiamies Petri Jääskeläinen ja valtioneuvoston oikeuskansleri Tuomas Pöysti.

4. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi asiakkaan valinnanvapaudesta sosiaali- ja terveydenhuollossa ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 16/2018 vp

Valiokunta päätti lisäasiantuntijoista. Päätettiin kutsua kuultaviksi valtioneuvoston kanslian sekä korkeimman hallinto-oikeuden edustajat, professori Päivi Leino-Sandberg, professori Tuomas Ojanen, professori Juha Raitio, apulaisprofessori Janne Salminen, professori Jukka Snell ja professori Kaarlo Tuori.

Valiokunta päätti lähettää valtioneuvostolle perustuslain 47 §:n 2 momentin mukaisen tietopyynnön seuraavasti:

"Perustuslakivaliokunta edellytti arvioidessaan hallituksen esitystä eduskunnalle laeiksi asiakkaan valinnanvapaudesta sosiaali- ja terveydenhuollossa sekä valtiontalouden tarkastusvirastosta annetun lain 2 §:n muuttamisesta (HE 47/2017 vp), että valtioneuvoston on jatkossa huolehdittava erityisen tarkasta lakiehdotusten EU-oikeudellisesta arviosta tarvittaessa yhteistyössä EU:n viranomaisten kanssa (PeVL 26/2017 vp, s. 43).

Hallituksen esityksessä laiksi asiakkaan valinnanvapaudesta sosiaali- ja terveydenhuollossa ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi arvioidaan, että notifiointi EU-komissiolle johtaisi sellaisiin lisäkysymyksiin, joihin Suomella ei ole vastauksia ainakaan ennen kapitaatiomaksuja ja muita korvauksia koskevien maakuntien päätösten valmistumista sekä ilman toiminnan vaikutusten arviointia. Valinnanvapauslain notifiointi merkitsisi siten käytännössä lainsäädäntökehikon notifiointia, joka ei määrittele vielä tosiasiallista toimintaa tai maakuntien toimeenpanoa, joka olisi keskeistä taloudellisen toiminnan luonteen sekä EU-valtiontukitarkastelun osalta. Täten ei voitaisi vastata keskeisiin komission kysymyksiin. Näistä syistä hallituksen esityksen notifiointia ei pidetä perusteltuna (HE 16/2018 vp).

Perustuslakivaliokunta pyytää valtioneuvostolta perustuslain 47 §:n 2 momentin perusteella hallituksen esityksestä ilmenevää tarkempaa selvitystä siitä, miten nyt vireillä olevaa esitystä valmisteltaessa on tehty yhteistyötä EU:n viranomaisten kanssa. Valiokunta pyytää myös olennaisesti tarkempaa oikeudellista tarkastelua ehdotetun järjestelmän suhteesta

Pöytäkirja PeVP 31/2018 vp

EU:n valtiontukisääntelyyn erityisesti notifiikaation tarpeellisuuden näkökulmasta. Selvitykseen on syytä sisällyttää myös oikeusvertailevia näkökohtia ainakin niistä EU-jäsenvaltioista, joissa on omaksuttu samankaltaisia järjestelyjä. Valiokunta pyytää valtioneuvoston käsitystä lisäksi siitä, millaisia oikeusvaikutuksia erilaisilla ratkaisulla notifiointiin ryhtymisen suhteen on nyt ehdotettavan sosiaali- ja terveydenhuollon järjestelmän kannalta."

5. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi oikeudenkäynnistä hallintoasioissa ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 29/2018 vp

Asia on saapunut perustuslakivaliokuntaan lausunnon antamista varten. Lausunto on annettava lakivaliokunnalle.

Valiokunta hyväksyi asiantuntijasuunnitelman. Päätettiin kutsua kuultaviksi oikeusministeriön ja korkeimman hallinto-oikeuden edustajat, eduskunnan oikeusasiamies Petri Jääskeläinen, professori Leena Halila, professori Raija Huhtanen, tuomari Heikki Kanninen, professori Ida Koivisto, professori Olli Mäenpää ja professori Veli-Pekka Viljanen.

6. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi rikoslain, pakkokeinolain 10 luvun ja poliisilain 5 luvun muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 30/2018 vp

Asia on saapunut perustuslakivaliokuntaan lausunnon antamista varten. Lausunto on annettava lakivaliokunnalle.

Valiokunta hyväksyi asiantuntijasuunnitelman. Päätettiin kutsua kuultaviksi oikeusministeriön edustaja, professori Raimo Lahti, professori Juha Lavapuro, professori Sakari Melander ja professori Kimmo Nuotio.

7. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi henkilötietojen käsittelystä rikosasioissa ja kansallisen turvallisuuden ylläpitämisen yhteydessä sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 31/2018 vp

Asia on saapunut perustuslakivaliokuntaan lausunnon antamista varten. Lausunto on annettava hallintovaliokunnalle.

Valiokunta hyväksyi asiantuntijasuunnitelman. Päätettiin kutsua kuultaviksi oikeusministeriön edustaja, tietosuojavaltuutettu Reijo Aarnio, professori (emeritus) Teuvo Pohjolainen, professori Tomi Voutilainen sekä oikeustieteen maisteri Niklas Vainio.

8. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Liikenneviraston liikenteenohjaus- ja hallintapalveluiden muuttamisesta osakeyhtiöksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 34/2018 vp

Asia on saapunut perustuslakivaliokuntaan lausunnon antamista varten. Lausunto on annettava liikenne- ja viestintävaliokunnalle.

Pöytäkirja PeVP 31/2018 vp

Valiokunta hyväksyi asiantuntijasuunnitelman. Päätettiin kutsua kuultaviksi liikenne- ja viestintäministeriön, työ- ja elinkeinoministeriön ja oikeusministeriön edustajat, professori Juha Lavapuro, professori (emerita) Eija Mäkinen ja professori (emeritus) Teuvo Pohjolainen.

9. Valtioneuvoston selvitys: Ison-Britannian eroprosessi EU:sta - Tilannekatsaus

Valtioneuvoston E-selvitys E 125/2016 vp

Liiteasiakirja ISON-BRITANNIAN EROPROSESSI EU:STA

Perustuslakivaliokuntaan on saapunut jatkokirjelmä EJ 8/2018 vp - E 125/2016 vp mahdollisia toimenpiteitä varten.

Merkittiin, että suuri valiokunta on perustuslain 50 §:n 3 momentin nojalla päättänyt, että asian käsittelyyn osallistuvien valiokunnan jäsenten on noudatettava vaiteliaisuutta perustuslain liitteen 1 sisällöstä.

Valiokunta päätti, ettei asian EJ 8/2018 vp - E 125/2016 vp johdosta ryhdytä toimenpiteisiin.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

10. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi tiedustelutoiminnan valvonnasta ja laiksi valtion virkamieslain 7 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 199/2017 vp

Valiokunnan lausunto TrVL 2/2018 vp

Tarkastusvaliokunnan lausunto TrVL 2/2018 vp on saapunut valiokuntaan.

11. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Suomen perustuslain 10 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 198/2017 vp

Valiokunnan lausunto UaVL 3/2018 vp

Valiokunnan lausunto PuVL 4/2018 vp

Valiokunnan lausunto HaVL 7/2018 vp

Hallintovaliokunnan lausunto HaVL 7/2018 vp on saapunut valiokuntaan.

Päätettiin kutsua uudelleen kuultaviksi valiokunnan jo kuulemat valtiosääntöasiantuntijat ja lähettää heille erikoisvaliokunnilta saadut lausunnot. Asian jatkokäsittelyn päivämäärästä päätetään myöhemmin.

12. Hallituksen esitys eduskunnalle yksityistielaksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi Hallituksen esitys eduskunnalle yksityistielaksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi annetun hallituksen esityksen (HE 147/2017 vp) täydentämisestä

Hallituksen esitys HE 147/2017 vp

Hallituksen esitys HE 11/2018 vp

Pöytäkirja PeVP 31/2018 vp

Valiokunnan lausuntoluonnos Hallituksen esitys eduskunnalle yksityistieläiksi ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi A 12

Valiokunta lopetti asiantuntijakuulemisen.

Valiokunta kävi valmistavan keskustelun.

Sihteeri esitteli lausuntoluonnoksen.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi lausuntoluonnoksen sellaisenaan.

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

13. Hallituksen esitys eduskunnalle tieliikennelaiksi ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi Hallituksen esitys HE 180/2017 vp

Merkittiin valiokunnalle jaetuksi: valiokuntaneuvoksen muistio.

Valiokunta lopetti asiantuntijakuulemisen.

Valiokunta kävi valmistavan keskustelun.

14. Muut asiat

Muita asioita ei ollut.

15. Seuraava kokous

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on perjantaina 13.4.2018 kello 8.00.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Valiokuntaneuvos Matti Marttunen